

ROZWÓJ REGIONALNY – INSTRUMENTY REALIZACJI I ROLA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Mirosław Stec

Kazimierz Bandarzewski

MONOGRAFIE LEX

LEX

a Wolters Kluwer business

ROZWÓJ REGIONALNY – INSTRUMENTY REALIZACJI I ROLA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Mirosław Stec

Kazimierz Bandarzewski

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

LEX

a Wolters Kluwer business

Warszawa 2015

Publikacja dofinansowana przez Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Stan prawny na 20 kwietnia 2015 r.

Wydawca
Izabella Małecka

Redaktor prowadzący
Joanna Maź

Opracowanie redakcyjne
Anna Krzesz

Łamanie
Wolters Kluwer

Układ typograficzny
Marta Baranowska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN 978-83-264-8246-5

ISSN 1897-4392

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przykoppowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz najczęściej używanych skrótów / 7

Wstęp / 9

Aleksander Noworól

Uwarunkowania, zasady i instrumenty nowego paradygmatu polityki regionalnej / 13

Joanna Lemańska

Zakres i stopień samodzielności samorządu województwa w procesie programowania i realizacji rozwoju regionalnego / 28

Kazimierz Bandarzewski

Umowa partnerstwa jako podstawa realizacji nowej perspektywy finansowania rozwoju regionalnego w latach 2014–2020 / 46

Ewa Bonusiak

Zasada partnerstwa jako element polityki rozwoju regionalnego / 67

Renata Cybulska

Kontrakt terytorialny – nowy instrument rozwoju regionalnego / 77

Katarzyna Właźlak

Regionalny program operacyjny jako instrument realizacji rozwoju regionalnego w latach 2014–2020 / 86

Katarzyna Płonka-Bielenin

Partnerstwo publiczno-prywatne jako instrument realizacji rozwoju regionalnego / 105

Katarzyna Małyś-Sulińska

Planowanie przestrzenne jako instrument rozwoju regionalnego / 121

Agata Barczewska-Dziobek, Katarzyna Kłosowska-Lasek

Zagadnienia proceduralne w zakresie planowania rozwoju regionalnego i ich realizacja na przykładzie województwa podkarpackiego / 135

Tomasz Moll

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa i ustalenia obszarów funkcjonalnych jako instrumenty polityki przestrzennej województwa / 151

Stefan Płazek

O instrumentach prawnych województwa samorządowego dla realizacji polityki regionalnej w dziedzinie transportu zbiorowego i dróg publicznych / 166

Bogusław Przywora

Strategia rozwoju województwa małopolskiego jako instrument realizacji polityki regionalnej – zagadnienia ustrojowoprawne i praktyka / 187

Dawid Chaba, Tomasz Noszczyk

Instrumenty zwrotne jako stymulatory rozwoju regionalnego / 207

Wojciech Kucharski

Obserwatoria Rozwoju Regionalnego jako system wsparcia zarządzania regionem / 226

Bibliografia / 247

Wykaz najczęściej używanych skrótów

Akty prawne

- Konstytucja RP** Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- TFUE** Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 47; Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2)
- u.p.z.p.** ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.)
- u.s.w.** ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 596 z późn. zm.)
- u.z.p.p.r.** ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1649 z późn. zm.)

Publikatory i czasopisma

- Dz. U.** Dziennik Ustaw
- Dz. Urz.** Dziennik Urzędowy
- M.P.** Monitor Polski

OTK (OTK-A)	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego (seria A)
ZNSA	Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

Organy i urzędy

j.s.t.	jednostka samorządu terytorialnego
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
TK	Trybunał Konstytucyjny
WSA	wojewódzki sąd administracyjny

Wstęp

Rozwój regionalny – instrumenty realizacji i rola samorządu województwa to tytuł i zarazem temat kolejnej, ósmej konferencji naukowej zorganizowanej w dniu 20 listopada 2014 r. w Krakowie przez Katedrę Prawa Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Począwszy od roku 2007 r., Katedra Prawa Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Jagiellońskiego organizuje coroczne konferencje naukowe, poświęcone jednemu z istotnych zagadnień dotyczących samorządu terytorialnego.

Rozwój regionalny to pojęcie niezwykle obszerne. Obejmuje ono cały obszar zadań publicznych ukierunkowanych na rozwijanie i polepszanie warunków życia mieszkańców wspólnoty regionalnej, zarówno w sferze materialnej (np. infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, rewitalizacji obszarów zdegradowanych, pomocy dla przedsiębiorców itp.), jak i w sferze niematerialnej (inwestycji w kapitał ludzki, podnoszenia kwalifikacji i umiejętności itp.) z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Powierzenie wykonywania tego zadania samorządowi szczebla regionalnego stanowiło podstawową przesłankę utworzenia w Polsce samorządu wojewódzkiego pod koniec lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Rozwój regionalny nie tylko był, ale i nadal stanowi jeden z głównych obszarów funkcjonowania tego samorządu.

Koncepcja powierzenia samorządowi najwyższego szczebla odpowiedzialności za realizację tak rozbudowanych zadań miała bez wątpienia wzmacniać samą instytucję samorządu. Dysponując znacznymi środkami finansowymi, samorząd wojewódzki rzeczywiście przejmuje przynajmniej część władzy publicznej. Takie wzmocnienie samorządu wojewódzkiego musiało skutkować obciążeniem go odpowiedzialnością za wykonywanie powierzonych zadań.

Polska, w znaczącym stopniu zapóźniona w tworzeniu optymalnych warunków funkcjonowania społeczeństwa w stosunku do innych państw Europy Zachodniej, powinna jak najszybciej osiągnąć przynajmniej średni poziom życia mieszkańców innych państw Unii Europejskiej. Temu właśnie służą znaczne środki przeznaczane na rozwój regionalny, których podstawowa część pochodzi z funduszy Unii Europejskiej. Przyznawanie środków bez kontroli ich wydatkowania mogłoby prowadzić do przeznaczania ich na cele nie zawsze służące eliminowaniu zapóźnień cywilizacyjnych. W związku z tym jest uzasadnione, zarówno na poziomie organów Unii Europejskiej, jak i polskiej administracji rządowej, wprowadzanie licznych instrumentów zabezpieczających przed nieprawidłowym wykonywaniem tego zadania przez samorząd terytorialny. Instrumenty te wpisują się w zakres kontroli, nadzoru prewencyjnego oraz weryfikacyjnego. Dążenie do zapewnienia zgodności z prawem realizacji celów rozwoju regionalnego ma swoje źródło także w wysokości środków finansowych wydatkowych przez ten szczebel samorządu. Powierzenie administracji rządowej określania ogólnych kierunków rozwoju regionalnego pozwala na łatwiejsze i skuteczniejsze definiowanie kierunków równoważnego rozwoju w skali całego kraju. Zasada spójności i kompatybilności wydaje się lepiej oddawać istotę rozwoju regionalnego niż zasada konkurencji pomiędzy poszczególnymi województwami.

Problematyka rozwoju regionalnego stała się przedmiotem licznych – co nie oznacza, że zawsze spójnych – regulacji normatywnych i dyskusji na forum publicznym wśród teoretyków i praktyków. Taka wymiana poglądów i doświadczeń stanowi inspirujące źródło nie tylko poznawania samych mechanizmów rozwoju regionalnego, ale i wypracowywania skuteczniejszych środków oraz metod wdrażania tego zadania.

Można zauważyć, że wśród organizowanych konferencji, seminariów i innych spotkań z udziałem naukowców bądź praktyków przeważa tematyka finansowa i ekonomiczna. Jest to poniekąd zrozumiałe, ponieważ rozwój regionalny pochłania znaczne środki finansowe. Analiza zasad dysponowania tymi środkami, ich wykonywania, monitorowania, kontroli oraz egzekwowania niewłaściwie dokonanych wydatków stanowi w praktyce źródło znacznych wątpliwości zarówno dla dysponentów tych środków, jak i organów nadzorujących.

Rozwój regionalny, jak każde zadanie publiczne, realizowany jest przy wykorzystywaniu instrumentów prawnych. Jednak ten jego aspekt

traktowany jest najczęściej jako dodatek do problematyki instrumentów finansowych wykonywania tego zadania. Zdefiniowanie oraz wyeksponowanie całej złożoności tego zagadnienia bez wątplenia wymaga zaakcentowania problematyki prawnej rozwoju regionalnego.

W związku z tym powstała idea zorganizowania konferencji naukowej poświęconej przede wszystkim prawnej problematyce oraz instrumentom prawnym rozwoju regionalnego. Tematyka ta, jak zostało to już podkreślone, stała się tematem konferencji naukowej zorganizowanej w dniu 20 listopada 2014 r. w Krakowie przez Katedrę Prawa Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zgromadziła ona ponad czterdziestu uczestników, zarówno teoretyków, jak i praktyków, zajmujących się zagadnieniami rozwoju regionalnego.

W konferencji wzięli udział pracownicy naukowcy Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Akademii im. J. Długosza w Częstochowie, Wyższej Szkoły „Humanitas” w Sosnowcu, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie oraz Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. W. Korfańskiego w Katowicach.

Szerokie było również grono praktyków, reprezentowane przez przedstawicieli Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, Regionalnych Izb Obrachunkowych z Łodzi, Białegostoku, Rzeszowa i Opola, Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krakowie, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Starostwa Powiatowego w Krakowie oraz Urzędu Miasta Tychy.

Na konferencji zaprezentowano siedem referatów poruszających różne istotne zagadnienia dotyczące problematyki prawnej rozwoju regionalnego, w tym koncepcji aktów prawnych określających podstawowe zasady udziału organów UE w realizacji tego zadania (umowa partnerstwa), kontraktu terytorialnego, a także poszczególnych regulacji prawnych dotyczących realizacji rozwoju regionalnego w niektórych zakresach (np. w sferze planowania przestrzennego oraz zintegrowanego rozwoju terytorialnego).

Autorami poszczególnych referatów byli: dr hab. Aleksander Noworól (prof. UJ i UEK w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), dr Kazimierz Bandarzewski (Uniwersytet Jagielloński), dr Katarzyna Włazlak (Uniwersytet Łódzki), dr Renata Cybulska (Uniwersytet Śląski), dr Joanna Lemańska (Uniwersytet Jagielloński), dr Katarzyna Małysa-Sulińska (Uniwersytet Jagielloński) i dr Stefan Płazek (Uniwersytet Jagielloński).

Niniejsza publikacja zawiera nie tylko pełne teksty referatów wygłoszonych na konferencji, ale także materiały przekazane do publikacji przez innych uczestników konferencji, w tym opracowania dr Ewy Bonusiak, dr Katarzyny Płonki-Bielenin, dr. Tomasza Molla, dr. Bogusława Przywory, dr Agaty Barczewskiej-Dziobek i dr Katarzyny Kłosowskiej-Lasek, mgr. Wojciecha Kucharskiego oraz mgr. Dawida Chaby i mgr. Tomasza Noszczyka.

Ma ona służyć przede wszystkim omówieniu i zestawieniu najbardziej znaczących instrumentów prawnych niezbędnych do realizacji rozwoju regionalnego. Na tej podstawie możliwa jest rekapitulacja dotychczasowych doświadczeń w zakresie funkcjonowania poszczególnych instrumentów i ich oceny, a także wskazanie możliwości bądź kierunków zmian legislacyjnych. Należy przy tym podkreślić, że publikacja ta, prezentując normatywne regulacje rozwoju regionalnego, nie wyczerpuje całości opisywanej materii. Treść artykułów wskazuje na różnorodność i wielopłaszczyznowość rozwoju regionalnego, tym samym niezbędne było zaakcentowanie, że poza problematyką prawną rozwój regionalny jest przedmiotem badań także i innych nauk, np. o zarządzaniu oraz nauk ekonomicznych. W tej publikacji nie mogło zabraknąć przedstawienia praktycznego sposobu wdrażania rozwoju regionalnego.

Takie zaakceptowanie owej różnorodności przyczyniło się do wzbogacenia analizy przedmiotowej instytucji, choć podstawowa część tej publikacji obejmuje analizę prawną instrumentów rozwoju regionalnego.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że wyrażone w niniejszej publikacji opinie i stanowiska są własnymi poglądami autorów. Książka ta powinna przyczynić się do wzbogacenia dotychczasowego dorobku piśmiennictwa obejmującego sferę zagadnień rozwoju regionalnego oraz przyczynić się do dalszej publicznej dyskusji na ten temat. Ma ona walor edukacyjny, ponieważ pozwala lepiej zrozumieć istotę i ideę rozwoju regionalnego.

Redaktorzy

Uwarunkowania, zasady i instrumenty nowego paradygmatu polityki regionalnej

1. Wprowadzenie

Artykuł obejmuje problematykę zmian, jakie zachodzą w rozumieniu polityki regionalnej w XXI w. Na tle uwarunkowań, które skłoniły do nowego spojrzenia na kwestie stymulowania rozwoju regionalnego, subregionalnego i lokalnego, przedstawiam kluczowe elementy tzw. nowego paradygmatu polityki regionalnej. Prezentując narzędzia wykorzystywane w zarządzaniu rozwojem, odwołuję się do badań własnych, związanych z udziałem w ważnych projektach rozwojowych Krakowa i Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Całość zamykają wnioski dotyczące kierunków postrzegania roli administracji publicznej w zmieniającej się rzeczywistości.

2. Przesłanki nowej polityki regionalnej

Rozważania dotyczące polityki regionalnej powinny być poprzedzone doprecyzowaniem tego pojęcia. Polityka regionalna osadzona jest w rzeczywistości politycznej, społeczno-gospodarczej i technologicznej. Pogłębioną definicję polityki regionalnej państwa przedstawił T. Grosse, stwierdzając: „Polityka regionalna państwa to strategiczne działania podejmowane z inicjatywy rządu we współpracy z samorządami województw oraz innymi podmiotami władz samorządowych, które mają na celu poprawianie konkurencyjności gospodarczej wszystkich regionów, wyrównywanie szans rozwojowych regionów oraz dążenie do spójności ekonomiczno-społecznej i terytorialnej

w skali kraju i poszczególnych województw¹. Powyższa definicja oddaje tradycyjne rozumienie polityki regionalnej jako systemu interwencji wyrównawczych, ukierunkowanych na równowagę poziomu rozwoju gospodarczego terytoriów. Rozumienie takie zostało pod koniec pierwszej dekady XXI w. podważone z uwagi na występowanie szeregu nowych zjawisk w sferze realnej, wpływających na skuteczność prorozwojowych działań władz publicznych. W początku XXI w. prowadzenie takich działań uwzględniać musi główne siły sprawcze zmieniające dzisiejszy świat. Siły te wiążą się z konsekwencjami takich zjawisk, jak: globalizacja życia społeczno-gospodarczego, zmiany klimatyczne, niekorzystne procesy demograficzne i związane z nimi konsekwencje dla systemów emerytalnych, rosnące koszty energii. Zjawiska te są badane i obszernie opisywane w literaturze². Na wyróżnienie zasługuje jednak kilka ujęć teoretycznych, które – w mojej opinii – ukierunkowują zmiany rozumienia polityki regionalnej.

Na procesy społeczno-gospodarcze wpływa stan i rozwój technologii informatycznych i komunikacyjnych (ICT – *information and communication technologies*). Wpływ ten bada m.in. tzw. ekonomia przepływów (*flow economy*), opisująca rzeczywistość, w której podstawowe wartości bazują na przepływach informacji i idei³. R. Dawson, opisując elementy ekonomii przepływów, podkreśla powiązanie standardów ze związkami/relacjami, w które wchodzi użytkownicy internetu. Związki te oparte są na zaufaniu, które stało się głównym narzędziem odnalezienia się w warunkach funkcjonowania w strukturach sieciowych. Kontrola związków umożliwia kontrolę wartości. Przedsiębiorstwa ICT otwierają się na nabycie nowej wiedzy, tworzą alianse z innymi podmiotami, wychodzą z procesami biznesowymi poza ramy organizacji. Na-

¹ T. Grosse, *Cele i zasady polityki regionalnej państwa. Ekspertyza dla Ministerstwa Rozwoju Regionalnego na temat Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego*, http://www.mrr.gov.pl/rozwoj_regionalny/poziom_regionalny/ekspertyzy/Documents/Grosse_ekspertyza_Cele_i_zasady_MRR_02042009_1.pdf, s. 14 [dostęp: 14.01.2014 r.].

² M. Castels, *Spółczesność sieci*, Warszawa 2011; T. Friedman, *Świat jest płaski. Krótka historia XXI w.*, Poznań 2006; S. Jourdan, *Richard Florida, Cities and the creative class*, Méditerranée 2008, vol. 111, <http://mediterranee.revues.org/2878> [dostęp: 14.01.2014 r.]; S. Lehmann, *Green Urbanism: Formulating a Series of Holistic Principles*, S.A.P.I.EN.S (3.2), <http://sapiens.revues.org/1057> [dostęp: 14.01.2014 r.].

³ R. Dawson, *The Flow Economy – Opportunities and Risks in the New Convergence* (w:) *Living Networks. Leading Your Company, Customers, and Partners*, http://www.rossdawsonblog.com/LivingNetworks_Chapter7.pdf, s. 123, 125 [dostęp: 19.04.2015 r.].

stępuje proces tzw. strategicznego repozycjonowania, którego konstytutywnym elementem jest podejście partycypacyjne⁴.

Istotną przesłanką zmian paradygmatu rozwoju regionalnego obejmuje stopniowe otwieranie się systemów rządzenia i zarządzania publicznego na inne, niż administracja publiczna, sektory: społeczny i gospodarczy. W dobie dzisiejszej obywatel „widzi w rządzie tylko jedną spośród wielu instytucji w wolnorynkowym społeczeństwie”⁵. Na tle tego nowego widzenia roli administracji publicznej zrodziła się koncepcja współzarządzania (*Good Governance*). Ch. Pollitt i G. Bouchaert określają *Good Governance* jako proces, który wymaga sterowania społeczeństwem poprzez sieci partnerstwa pomiędzy sektorem publicznym, przedsiębiorstwami i stowarzyszeniami społeczeństwa obywatelskiego⁶. Pojęcia „sieci” i „partnerstwa” są tutaj zasadnicze, przy czym R.A.W. Rhodes podnosi w tym kontekście znaczenie samorganizujących się międzyorganizacyjnych sieci, wskazując ich cztery następujące cechy charakterystyczne:

- wzajemną zależność pomiędzy organizacjami, co oznacza uwzględnianie w procesie rządzenia podmiotów spoza sektora publicznego i przełamanie „granic” pomiędzy sferami: publiczną, prywatną i społeczną;
- ciągłe interakcje pomiędzy uczestnikami sieci, spowodowane potrzebą wymiany zasobów i negocjowania celów;
- interakcje o charakterze gry, oparte na zaufaniu i regulowane przez zasady, wynegocjowane i uzgodnione przez uczestników sieci;
- znaczny poziom niezależności od państwa, wynikającej z tego, że sieci nie są odpowiedzialne przed państwem; państwo nie zajmuje pozycji władczej wobec sieci, może jednak nimi pośrednio sterować⁷.

Zmiany technologiczne istotnie oddziałują na globalizację, która stanowi w XXI w. jedną z głównych sił sprawczych w funkcjonowaniu i rozwoju terytoriów. Dla przedstawianego tu wywodu szczególnie ważna jest koncepcja T. Friedmana, dotycząca obecnego kształtu glo-

⁴ *Ibidem*, s. 128–147.

⁵ C. Stivers, *The Ontology of Public Space: Grounding Governance in Social Reality*, *American Behavioural Scientist* 2009, nr 52/7, s. 1095.

⁶ C. Pollitt, G. Bouchaert, *Public Management Reform*, wyd. 3, Oxford 2011, s. 21.

⁷ R. Rhodes, *Understanding Governance: Policy Networks, Governance, Reflexivity and Accountability*, Buckingham 1997, s. 53.

Mirosław Stec – profesor doktor habilitowany nauk prawnych, kierownik Katedry Prawa Samorządu Terytorialnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, profesor zwyczajny w Katedrze Prawa Gospodarczego Prywatnego na WPIA UJ, wykładowca w Krajowej Szkole Administracji Publicznej; redaktor naczelny „Finansów Komunalnych” i „Przeglądu Legislacyjnego”, członek kolegiów redakcyjnych „Kwartalnika Prawa Prywatnego”, „Samorządu Terytorialnego” i „Orzecznictwa w Sprawach Samorządowych”; członek Kolegium Najwyższej Izby Kontroli; od 2011 r. przewodniczący Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów; autor publikacji z zakresu prawa handlowego, w szczególności prawa przewozowego, ustrojowego prawa administracyjnego, prawa samorządu terytorialnego.

Kazimierz Bandarzewski – doktor nauk prawnych, pracownik w Katedrze Prawa Samorządu Terytorialnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego; sędzia w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Krakowie; stały recenzent miesięcznika „Przegląd Prawa Publicznego”; współautor komentarzy do samorządowych ustaw ustrojowych oraz autor monografii i licznych artykułów dotyczących prawa samorządu terytorialnego, prawa samorządu gospodarczego, postępowania administracyjnego i prawa administracyjnego materialnego.

■ W książce omówiono najważniejsze instrumenty prawne niezbędne do realizacji rozwoju regionalnego, a także zagadnienia dotyczące m.in.:

- zasad nowego paradygmatu polityki regionalnej,
- zakresu samodzielności samorządu województwa w procesie programowania i realizacji rozwoju regionalnego oraz instrumentów realizacji tego zadania,
- zasad partnerstwa, umowy partnerstwa, regionalnego programu operacyjnego, strategii rozwoju i partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kontraktu terytorialnego,
- węzłowych zagadnień obejmujących regionalne planowanie przestrzenne.

■ W publikacji przedstawiono zagadnienia prezentowane i dyskutowane w trakcie konferencji naukowej zorganizowanej w dniu 20 listopada 2014 r. w Krakowie przez Katedrę Prawa Samorządu Terytorialnego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autorami poszczególnych artykułów są osoby specjalizujące się w tematyce rozwoju regionalnego zarówno w ujęciu teoretycznym, jak i praktycznym, a także wybitni specjaliści z zakresu prawa samorządu terytorialnego.

■ Opracowanie przeznaczone jest dla pracowników naukowych, których zainteresowania obejmują problematykę rozwoju regionalnego, oraz pracowników instytucji samorządowych zaangażowanych w wykonywanie zadań z tego zakresu. Będzie przydatne również legislatorom wszelkich szczebli władzy i przedstawicielom organów administracji rządowej uczestniczącym w kreowaniu prawnych instrumentów rozwoju regionalnego oraz ich wdrażaniu.

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-264-8246-5

9 788326 482465

Cena 99 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

9788326482465 W01P01